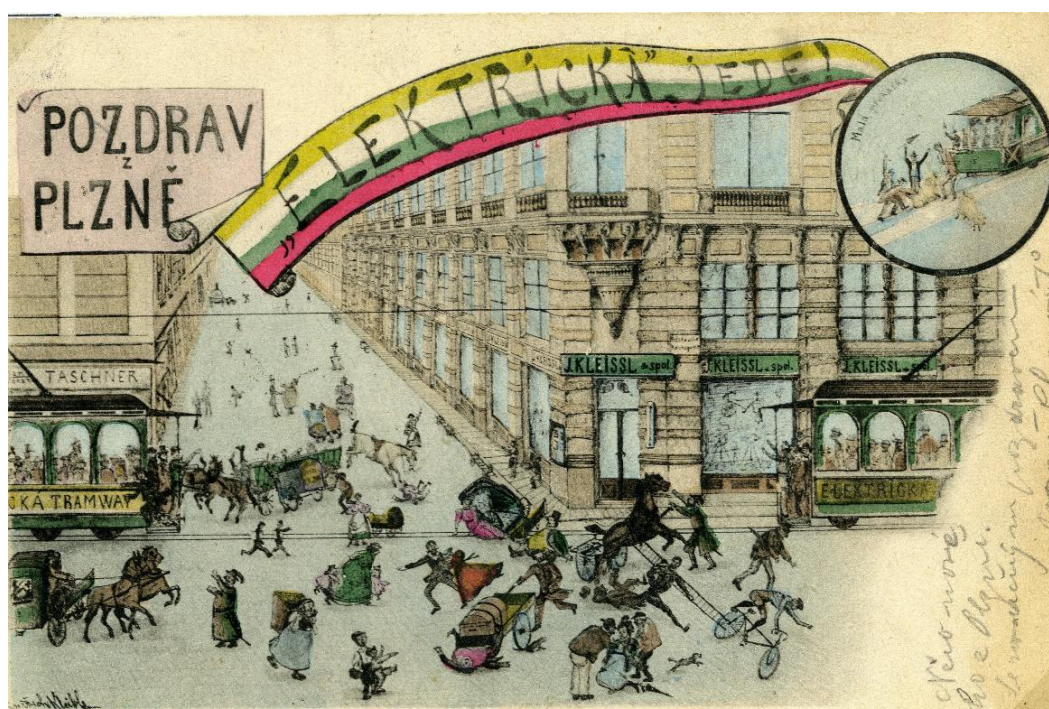

1 Zamysli se nad tím, proč se asi plzeňští radní rozhodli pro zavedení tramvaje. Co je k tomu mohlo vést?

2 Navštiv webovou stránku www.stopyhistorie.cz/krizikova-tramvaj a seznam se s historií plzeňské tramvajové dopravy. Od kterého roku jezdí v Plzni tramvaje?

3 Zavedení tramvaje bylo pro Plzeň velkou událostí. Ne všichni Plzeňané však byli z tohoto způsobu dopravy nadšeni. Podívej se na dobovou karikaturu a popiš, jaké komplikace související s tramvajovou dopravou vidíš na obrázku.

Zdroj: Archiv města Plzně, sbírka fotografií, i. č. O 2099a, sign. LP 295/15,
Pohlednice z Plzně - Plzeňská elektrika, karikatura (tramvaj)

Tramvajová doprava by nebyla možná bez elektřiny. Elektřina však v době průmyslové revoluce byla nazývána ještě jiným slovem. Přečti si následující text a pokus se zjistit, jaké pojmenování se používalo koncem 19. století pro elektřinu. Dokážeš říct, jaký pokus je v textu popsán? Zkus si udělat podobný pokus.

Natrusme na stůl drobných kousínků papíru, slámy, pozlátka nebo jiných lehounkých drobtů a nyní vezměm proužek pečetního vosku, anebo, není-li toho, vezměm třebas úzkou skleněnou lahvičku a tu kusem sukna nebo hedvábným šátkem šolíchejme. Pošolíchanou držíme pak nad ony drobtečky. Ejhle, drobtů vyskakují na horu v láhvi.

Nuže, jak působnost tu nazvat? Učiníme moudře a sobě znamenitě, když se chopíme názvu, jak jej byl slavný zakladatel přírodovědecké mluvy české, Presl, uvedl. Dle svědectví starobylého spisu říkali staří Čechové hromovému blesku mln. Z toho medle utvoříme si název mlno. Učení pak neboli výklad o mlno jest mlnověda čili mlnozpyt.

(Zdroj: Filip Stanislav Kodým: Naučení o živlech, jejich moci a vlastnostech. Praha, 1873)

František Křižík není pouze vynálezce obloukové lampy a otcem plzeňské tramvaje. Jeho jméno je spjato také s elektromobilitou. Doplň chybějící slova do následujícího textu a odpověz na otázky:

60 kilometrů	30 km/h	100 km/h	benzinovým	cena	elektromobil
hybridní	prototypy	ropy	třetí	tunu	

Když v roce 1898 postavil slavný český vynálezce František Křižík svůj první _____, bylo tomuto vynálezu již více než 50 let. V té době byly elektromobily důstojným soupeřem automobilů s (výbušným) _____ motorem. Koneckonců byl to právě elektromobil, který jako první překonal magickou hranici rychlosti _____. Dosáhl jí Belgičan Camille Jenatzy v roce 1899. Jenže jeho auto vážilo více než _____, z toho baterie kolem 800 kilogramů.

Křižíkovy elektromobily jezdily po Praze v letech 1900–1902. Jednalo se o _____, které propagačně vozily známé osobnosti. O pár let později (v roce 1908) Křižík dokonce postavil první vůz na _____ pohon – benzinoelektrické auto. V té době však už elektromobily svůj souboj s benzinovými automobily pomalu prohrávaly.

Přitom ještě na začátku 20. století bylo každé _____ prodané auto elektrické. Daleko se s nimi ovšem nedošlo (dojezd byl pouhých _____) a ani rychlost nepatřila k silným stránkám těchto vozidel. Činila pouhých _____. Nakonec rozhodla _____. Klasická auta nepotřebovala drahou a těžkou baterii a prodávala se za čtvrtinovou cenu. Navíc díky objevu nových nalezišť _____ poklesla cena benzínu, což elektromobily na dlouhé desítky let postavilo na okraj zájmu.

Ve kterém roce postavil František Křižík svůj první elektromobil?

Jaký automobil překonal jako první hranici 100 km/h – benzínový nebo elektrický?

Proč elektromobily podlehly konkurenci benzínových automobilů?

Dnes se o elektromobilitě hovoří jako o ekologickém způsobu dopravy. Jaké výhody a nevýhody má tento způsob dopravy? Co si myslíš o jeho přínosu pro ekologii?

6

Podívej se na následující vedutu a najdi odpovědi na otázky:

Zdroj: Státní oblastní archiv v Plzni, Inspektor pro zásobování uhlím Plzeň, Honomichl-2

Jak se jmenuje firma, na jejíž reklamu se právě díváš?

Jaké je telefonní číslo této firmy?

Čím se tato firma zabývá?

Co je autoklinika? Najdi synonymum.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY